

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/72/2025
Identifikačné číslo spisu:	2124010457
Dátum vydania rozhodnutia:	22.01.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2124010457.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného A. F. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 22. januára 2026v Bratislave dovolanie obvineného A. F. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Tomáša Klieštenca proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 7. januára 2025, sp. zn. 6To/109/2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. F. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 22. augusta 2024, sp. zn. 105T/12/2024, uznal obvineného A. F. za vinného v bode 1/ zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. f) Tr. zák. s poukazom na § 139 písm. e) Tr. zák., prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. f) Tr. zák., prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., a v bode 2/ zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to súd obvinenému uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodených G. B., trvale bytom R., C. U. XXX/XX a E. G., trvale bytom T., U. K. T. XXXX/XX odkázal s nárokmi na náhradu škody na civilný proces.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c) Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia veci finančnej hotovosti vo výške 55,97 eur.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutej veci sa stáva Slovenská republika.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený A. F. do výroku o vine v bode 2/ a do výroku o treste v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 7. januára 2025, sp. zn. 6To/109/2024, rozhodol tak, že postupom podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Dňa 18. marca 2025 bolo okresnému súdu doručené vlastnoručne spísané podanie obvineného označené ako „Dovolenie“, v ktorom obvinený uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Tr. por., pretože zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. V odôvodnení dovolania poukazoval na nezákonnosť výpovede svedkyne U. F., ako aj na nezákonnosť zvukových záznamov, ktoré boli prehraté na hlavnom pojednávaní bez oboznámenia sprievodnej správy o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný.

Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, okresný súd obvinenému stanovil lehotu 7 dní na jeho zvolenie. Keďže si obvinený obhajcu nezvolil a jednalo sa o prípad povinnej obhajoby podľa § 38 ods. 2 písm. a) Tr. por., obvinenému bol ustanovený obhajca JUDr. Tomáš Klieštenec, prostredníctvom ktorého podal dňa 23. júna 2025 kvalifikované písomné dovolanie spĺňajúce všetky náležitosti predpokladané ustanoveniami § 372 a nasl. Tr. por., v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por., a síce:

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
- rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom;
- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v intenciách dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietal, že v priebehu súdneho konania neboli vykonané všetky navrhované dôkazy, pričom súd sa otázkou, či navrhovaný dôkaz pripustí alebo ho odmietne, nezaoberal dostatočne citlivo ani na základe starostlivých uvážení. Podľa názoru obvineného mal súd uskutočniť výsluch navrhovaného svedka G. E.Á.M., ktorého výsluch súd pôvodne akceptoval a na hlavné pojednávanie predvolával, teda uznal potrebu uskutočnenia výsluchu tohto svedka, a napriek tomu bez zmeny skutkových okolností následne od vykonania tohto dôkazu pre jeho údajnú nepotrebnosť upustil.

Vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por. mal obvinený za to, že jeho odsúdenie a uznanie viny je postavené na rozhodujúcom a zároveň spornom dôkaze, ktorý bol vykonaný nezákonným spôsobom, a to na výpovedi svedkyne U. F., ktorá bola uskutočnená ešte pred vznesením obvinenia, čím nebola zachovaná kontradiktórnosť tohto dôkazu a ktorá bola na hlavnom pojednávaní 22. augusta 2024 prečítaná bez splnenia zákonných podmienok podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. z dôvodu, že svedkyňa nebolo predvolanie na hlavné pojednávanie na 22. mája 2024 doručené na správnu adresu. Uviedol, že zo súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že U. F. ako adresát zásielky už vo svojej výpovedi 18. augusta 2023 uviedla, že na miesto trvalého pobytu v L. nechodí vôbec a býva na adrese T. XX v T., zároveň z úradného záznamu ORPZ v Trnave z 12. januára 2024 vyplýva, že adresát zásielky sa toho času zdržiava na adrese prechodného pobytu, a to na T.É. č. XX v T. a toho času žije na adrese T. XX v T., teda súd mal uskutočniť doručovanie zásielky - predvolania na hlavné pojednávanie na 22. mája 2024 na adresu T. XX v T.. Nie je preto možné takúto písomnosť považovať za doručenie (fikciou doručenia), a teda ani nie je možné urobiť záver požadovaný ustanovením § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por., že U. F. sa ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostavila, nakoľko jej predvolanie na hlavné pojednávanie na 22. mája 2024 nebolo správne doručované. Taktiež namietal, že súd nezabezpečil svedkyňu spôsobom podľa § 88 Tr. por., teda nenariadil, aby bola obmedzená jej osobná sloboda a aby bola predvedená príslušníkom Policajného zboru a nezákonne pristúpil k prečítaniu zápisnice o výpovedi z obdobia pred vznesením obvinenia bez poskytnutia možnosti obvinenému vypočuť svedkyňu, klásť jej otázky a vykonať výsluch kontradiktórnym spôsobom.

Záverom dovolania namietal, že súdy konali v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, dokazovanie bolo vykonané len v jeho neprospech a v konaní nebola preukázaná jeho vina bez dôvodných pochybností. Podľa názoru obvineného mal byť preto pri aplikácii zásady „in dubio pro reo“ v skutku pod bodom 2/ spod obžaloby oslobodený.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona a súčasne napadnuté rozhodnutie, prípadne aj predchádzajúce rozhodnutia, zrušil a následne prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátor“) podaním z 12. septembra 2025 konštatujúc nenaplnenie obvineným uplatnených dovolacích dôvodov. K namietanému nezákonnému prečítaniu výpovede svedkyne U. F. uviedol, že na hlavné pojednávanie 22. mája 2024 bola svedkyňa správne predvolaná z adresy L. XXX, nakoľko túto adresu svedkyňa uviedla ako adresu na doručovanie a teda bez ohľadu na skutočnosť, či sa tu svedkyňa aj reálne zdržiavala, súd správne uplatnil fikciu doručenia predvolania v zmysle § 66 Tr. por. Na hlavné pojednávanie 27. júna 2024 si svedkyňa predvolanie riadne prevzala a napriek tomu sa nedostavila a svoju neúčast' nijako neospravedlnila, na hlavné pojednávanie 1. augusta 2024 a 22. augusta 2024 bolo jej predvedenie neúspešné. Vzhľadom na uvedené boli teda podľa názoru prokurátora splnené všetky podmienky na čítanie zápisnice svedkyne z prípravného konania v zmysle § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. Skutočnosť, že sa čítala výpoveď svedkyne pred vznesenia obvinenia, nepovažoval prokurátor za porušenie zásady kontradiktórnosti konania, pričom poukázal na ustálenú judikatúru EŠLP, ktorá takýto postup pripúšťa v prípade, že na danej výpovedi nie je výlučne alebo v rozhodujúcej miere založené uznanie viny. V prípade obvineného súd pri uznaní viny nevychádzal iba z výsluchu svedkyne U. F., ale mal jeho vinu preukázanú kamerovým záznamom a samotným priznaním obvineného, že sa nachádzal v blízkosti miesta činu. Výpoveď svedkyne U. F. iba dokresľovala okolnosti vyplývajúce z výpovede poškodeného a kamerového záznamu. K nevykonaniu výsluchu svedka G. E. prokurátor uviedol, že výsluch tohto svedka obvinený navrhol písomne ešte pred prvým hlavným pojednávaním a súd ho preto ako dôkaz pripustil. Svedka E. súd predvolával na hlavné pojednávanie a pokúsil sa zabezpečiť jeho prítomnosť aj predvedením cestou polície, avšak jeho účasť sa zabezpečiť nepodarilo. Keďže už všetky dôkazy pred súdom boli vykonané a dostatočne preukazovali vinu obvineného, súd postupoval správne, keď od vykonania výsluchu svedka G. E. upustil. Vo vzťahu k namietanej nezákonnosti záznamov prehratých na pojednávaní 22. augusta 2024 z dôvodu chýbajúcej správy o to, ako bol záznam vyhotovený alebo získaný, prokurátor uviedol, že obvineným namietaný záznam bol vyžiadaný súdom, a to na návrh obhajoby, pričom priamo v zápisnici z 1. augusta 2024 je uvedené, že zvukový záznam si súd bude žiadať z UVTOS a ÚVV Leopoldov a malo ísť o zvukový záznam hovoru z 28. októbra 2023 medzi obvineným a svedkom M. Š. v čase od 17:00 hod. do 17:30 hod., teda pri jeho prehraní na hlavnom pojednávaní bolo zrejmé, akým spôsobom a odkiaľ si záznam súd zabezpečil. Rozhodnutia okresného, ako aj krajského súdu, preto považoval za správne, vydané v súlade so zákonom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného A. F. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

K vyjadreniu prokurátora sa vyjadril obvinený prostredníctvom svojho ustanoveného obhajcu podaním z 1. decembra 2025, v ktorom nesúhlasil s konštatovaním prokurátora, že boli splnené podmienky na čítanie zápisnice svedkyne U. F. z prípravného konania v zmysle § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. Uviedol, že prokurátor nijakým spôsobom nezohľadňuje samotné vyjadrenie svedkyne, že do L. namiesto trvalého pobytu vôbec nechodí, preto nie je možné, aby bola v zápisnici správne uvedená adresa na doručovanie a nezohľadňuje ani úradný záznam z 12. januára 2024 z vykonanej previerky 7. januára 2024, kde bolo zistené, že svedkyňa sa zdržiava na adrese prechodného pobytu, a to na ul. T.T. M. v T., teda bolo jednoznačne preukázané, kde je potrebné svedkyňu predvolať doručovať. Aj samotný uvedený záznam z vykonanej previerky zakladal zmenu adresy na doručovanie v zmysle vyjadrenia svedkyne, a na túto bolo potrebné prihliadať. Podľa názoru obvineného mal súd uskutočniť doručovanie zásielky - predvolania na hlavné pojednávanie na 22. mája 2024 na adresu T. XX v T., čo neuskutočnil, a teda nie

je možné takúto písomnosť považovať za doručenie, a teda ani nie je možné urobiť záver požadovaný § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por., že sa U. F. ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostavila, nakoľko jej predvolanie na pojednávanie na deň 22. mája 2024 nebolo správne doručované, a teda ani súd nemôže prečítať zápisnicu o výpovedi U. F. z prípravného konania. Zároveň sa prokurátor nijakým spôsobom nevyjadril k samotnému predvedeniu svedkyne a dôvodom jeho neúspešnosti. Obvinený trval na tom, že v rámci zachovania kontradiktórnosti, mal súd v zmysle § 88 Tr. por. nariadiť, aby bola svedkyňa U. F. obmedzená jej osobná sloboda a aby bola predvedená príslušníkom Policajného zboru, teda súd nevyužil všetky možnosti zachovania práv obvineného, nevyužil všetky možnosti Trestného poriadku, a to najmä § 88 ods. 1 Tr. por. a nezákonne pristúpil k prečítaniu zápisnice o výpovedi z obdobia pred vznesením obvinenia bez poskytnutia možnosti obvinenému vypočuť svedka, klásť mu otázky a vykonať výsluch kontradiktórnym spôsobom. K vyjadreniu prokurátora, že súd pri uznaní viny nevychádzal iba z výsluchu svedkyne U. F., ale vinu obvineného mal preukázanú kamerovým záznamom a jeho samotným priznaním, že sa nachádzal v blízkosti miesta činu uviedol, že kamerový záznam, ako aj tvrdenie obvineného, že sa nachádzal v blízkosti miesta činu preukazujú len skutočnosť, že sa obvinený nachádzal v blízkosti miesta činu, nie že sa na samotnom čine zúčastnil. V ďalšej časti vyjadrenia obvinený zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v dovolaní z 23. júna 2025 a žiadal, aby dovolací súd rozhodol v zmysle jeho návrhu v ňom uvedenom.

Dňa 9. decembra 2025 bolo dovolanie obvineného A. F. spoločne s kompletným k veci prislúchajúcim spisovým materiálom riadne predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na konanie a rozhodnutie.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň, ale najvyšší súd zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže dovolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a

nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Zásadné porušenie práva na obhajobu, podmienujúce naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., však nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným v porovnaní s tým, ako to vo veci vykonali príslušné súdy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). Porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom, ako je predstava obvineného.

K obvineným namietanému nevykonaniu ním navrhovaných dôkazov, najvyšší súd poukazuje na svoju konštantnú rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej zdôrazňuje, že pokiaľ ide o obvineným namietané nevykonanie navrhnutých dôkazov, takúto námietku nemožno úspešne podať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú. K nevykonaniu navrhnutých dôkazov najvyšší súd dopĺňa, že súd nie je povinný vykonať dôkazy navrhnuté stranami konania, či vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, lebo v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 2 ods. 11 Trestného poriadku má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

V nadväznosti na to je potrebné poukázať na skutočnosť, že obvinený počas konania predložil viacero návrhov na dokazovanie, resp. doplnenie dokazovania, pričom niektorým bolo vyhovené. Zvyšné nevykonané návrhy súd prvého stupňa uznesením podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol. Následne podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku vyhlásil dokazovanie za skončené. (...)

Odmietnutím vykonania navrhnutých dôkazov nedošlo k porušeniu práv obvineného, keďže (ako už bolo uvedené vyššie) medzi práva obvineného nepatrí vyhovieť všetkým návrhom na vykonanie

dokazovania. Je na súde zvážiť, či navrhnutý dôkaz považuje za relevantný na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Ak dospeje k negatívnemu výsledku, je povinný rozhodnúť o odmietnutí dôkazu. Dovolací súd z predloženého spisu pritom zistil, že súd prvého stupňa sa zaoberal všetkými navrhnutými dôkazmi, pričom v prípade ich nevykonania boli návrhy zákonným spôsobom odmietnuté s náležitým odôvodnením. Dôvodnosť odmietnutia však dovolací súd nebol oprávnený skúmať. Naopak odvolací súd nemal povinnosť vyrovnať sa s návrhmi, nakoľko zo strany obvineného neboli prezentované. [Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2020, sp. zn. 2 TdOV 3/2019]

Nevykonanie dôkazu, resp. jeho odmietnutie, nemožno považovať za nezákonnosť rozhodnutia a konania mu predchádzajúcemu. Je plne na úvahe v predmetnej trestnej veci konajúceho a rozhodujúceho súdu, aby sám rozhodol podľa okolností prípadu, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná, bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla. Preto, aj v argumentačnej zhode so svojím vyššie citovaným rozhodnutím, na margo námietky obvineného o porušení jeho práva na obhajobu v kontexte nevykonania ním navrhovaných dôkazov, najvyšší súd uzatvára, že zo zápisníc o hlavnom pojednávaní vyplýva, že okresný súd sa dôkaznými návrhmi obvineného, resp. jeho obhajcu uvedenými vo vyjadrení k obžalobe a k výzve súdu (č. I. 350 spisu), resp. prednesenými na hlavnom pojednávaní, zaoberal a na hlavnom pojednávaní vykonával dôkaz prehratím zvukových záznamov z ÚVTOS a ÚVV Leopoldov a podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. namiesto výsluchu svedkov M. Š. a U. F. čítal ich výpovede z prípravného konania. Súd sa taktiež zaoberal dôkazným návrhom obvineného na vykonanie výsluchu svedka F. G., ktorého pobyt sa lustráciou nepodarilo zistiť, ako aj dôkazným návrhom na vykonanie výsluchu svedka G. E., ktorý uznesením vykonať odmietol, nakoľko sa týka okolností, ktoré možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi. Keďže potom už ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania prednesené neboli, súd uznesením podľa § 274 ods. 1 Tr. por. vyhlásil dokazovanie za skončené. Následne sa s vykonanými dôkazmi, ako i s odmietnutím návrhu na vykonanie ďalšieho dokazovania zo strany obhajoby okresný súd dostatočne a procesne správne vysporiadal aj v odôvodnení svojho rozsudku. Nad rámec uvedeného najvyšší súd k nevykonaniu obhajobou navrhnutého výsluchu svedka G. E. považuje za potrebné uviesť, že dôvodnosť odmietnutia vykonania výsluchu tohto svedka dovolací súd nie je oprávnený skúmať.

Uvedený postup okresného súdu a na neho nadväzujúce rozhodnutie krajského súdu nemôže dovolací súd hodnotiť inak, než za súladný so zákonom. Je jednoznačne súladné so zákonom, ak o vine a treste rozhodujúci súd, súc viazaný zásadami zistenia skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností [§ 2 ods. 10 Tr. por.] a voľného hodnotenia dôkazov [§ 2 ods. 12 Tr. por.] vykoná len tie dôkazné návrhy, ktoré podľa jeho úvahy môžu prispieť k náležitému objasneniu skutočností dôležitých pre posúdenie veci a vydanie spravodlivého meritórneho rozhodnutia.

K výhradám obvineného týkajúcich sa nezákonnosti výpovede svedkyne U. F. a jej nepoužiteľnosti ako usvedčujúci dôkaz voči obvinenému z dôvodu, že bola uskutočnená ešte pred vznesením obvinenia, čím nebola zachovaná kontradiktórnosť tohto dôkazu, a prečítaná na hlavnom pojednávaní 22. augusta 2024 bez splnenia zákonných podmienok podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por., ktoré obvinený subsumoval pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por., najvyšší súd uvádza, že tie isté námietky môžu byť subsumovateľné len pod jeden dovolací dôvod, pričom platí, že námietka sa primárne podradí pod príslušný špeciálny dôvod dovolania, nie aj pod všeobecný dôvod. Nezákonnosť vykonania dôkazov preto obvinený môže napadnúť len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný

postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takáto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a to aj so zreteľom na skutočnosť, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch ktoré neboli kontradiktórne vykonané (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší proti Holandsku, rozsudok č. 21363/93, 21364/93, 21427/93, 22056/93 z 23. apríla 1997, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Pri posudzovaní zlučiteľnosti konania, v ktorom bola ako dôkaz použitá výpoveď svedka, ktorý nebol prítomný a vypočutý na hlavnom pojednávaní, s čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru postupuje ESĽP v troch krokoch (tzv. test Al-Khawaja). Najprv skúma, či existoval závažný dôvod neprítomnosti svedka ospravedľujúci pripustenie jeho skoršej výpovede ako dôkazu. V ďalšom kroku posudzuje, či bola výpoveď neprítomného svedka výlučným alebo rozhodujúcim základom pre odsúdenie obvineného. Napokon hodnotí, či existovali dostatočne vyvažujúce faktory, vrátane silných procesných záruk, ktoré kompenzovali ťažkosti spôsobené obhajobe v dôsledku pripustenia takejto výpovede a zaistili, že konanie ako celok bolo spravodlivé. Súd musí posúdiť, či význam výpovede neprítomného svedka, a to najmä z pohľadu, či je táto výpoveď výlučným alebo rozhodujúcim dôkazom pre odsúdenie obžalovaného. Výlučný dôkaz definuje ako jediný dôkaz proti obvinenému a za rozhodujúci dôkaz považuje usvedčujúci dôkaz takej dôležitosti alebo významu, že bude pravdepodobne rozhodujúci pre výsledok konania. Pritom platí, že použitie takejto svedeckej výpovede musí byť potvrdené inými podpornými dôkazmi v závislosti od ich sily. Napokon v rámci tretieho kroku sa skúma, či vyvažujúce faktory, ktoré boli obhajobe poskytnuté, umožnili spravodlivé a riadne posúdenie spoľahlivosti neprítomného svedka.

V posudzovanej veci prečítaním „nekontradiktórnej“ výpovede svedkyne z prípravného konania na hlavnom pojednávaní nedošlo k porušeniu čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru, nakoľko s poukazom na odôvodnenia súdov v prípade výpovede svedkyne išlo síce o podstatný, ale nie o jediný a rozhodujúci dôkaz, na základe ktorého bola ustálená vina obvineného, keďže táto bola preukázaná aj výpoveďou poškodeného E. G., výpoveďou svedka M. Š., kamerovým záznamom, zápisnicou o vrátení batohu s väčšinou vecí poškodenému, ako aj potvrdením obvineného, že sa v čase skutku nachádzal blízko miesta činu, pričom výpoveď svedkyne len dokresľuje okolnosti vyplývajúce z výpovede poškodeného a hlavne kamerového záznamu, ktorý v posudzovanej veci bol práve tým rozhodujúcim dôkazom.

Najvyšší súd má za to, že boli splnené zákonom požadované podmienky pre čítanie výpovede svedkyne z prípravného konania v zmysle § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. z dôvodu, že menovaná svedkyňa sa ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostavila (na hlavné pojednávanie 22. mája 2024 bola predvolaná fikciou doručenia a na hlavné pojednávanie 27. júna 2024 si predvolanie riadne prevzala 30. mája 2024) a jej predvedenie na hlavné pojednávanie (1. augusta 2024 a 22. augusta 2024) bolo neúspešné. Svedkyňa bola predvolanie na hlavné pojednávanie 22. mája 2024 správne doručené na adresu L. XXX, ktorú v zápisnici o výsluchu svedka uviedla ako adresu na doručovanie písomností a preto súd správne uplatnil fikciu doručenia predvolania v zmysle § 66 ods. 4 Tr. por. V tomto kontexte najvyšší súd upozorňuje, že neúspešný pokus o zabezpečenie svedka podľa § 128 Tr. por. v spojení s § 88 Tr. por. nie je nevyhnutnou podmienkou pre čítanie jeho výpovede z prípravného konania podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por.

K námietke obvineného o nezákonnosti záznamov prehratých na pojednávaní 22. augusta 2024 z dôvodu chýbajúcej správy o tom, ako bol záznam vyhotovený alebo získaný, najvyšší súd v zhode s prokurátorom uvádza, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 1. augusta 2024 (č. l. 464) vyplýva, že zvukový záznam (záznam hovoru) medzi obvineným a svedkom M. Š. z 28. októbra 2023 v čase od 17:00 hod. do 17:30 hod. si súd bude vyžadovať z ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, teda pri jeho prehratí na hlavnom pojednávaní bolo zrejmé, akým spôsobom a odkiaľ si súd záznam zabezpečil. Najvyšší súd

upozorňuje, že Trestný poriadok v § 270 ods. 2 neuvádza, resp. nedefinuje, čo presne je potrebné rozumieť pod „správou“ podľa citovaného ustanovenia, preto možno uzavrieť, že aj ústnym prednesom samosudcu, ktorý pred zabezpečením a vykonaním príslušného zvukového záznamu stranám konania oznámil, akým spôsobom a odkiaľ bude záznam získaný, bola v predmetnej veci naplnená požiadavka § 270 ods. 2 Tr. por. Najvyšší súd zároveň dodáva, že táto námietka obvineného nebola uplatnená najneskôr v odvolacom konaní, a preto ju v súlade s § 371 ods. 4 Tr. por. nemožno použiť.

Najvyšší súd preto uzatvára, že týmito dovolacími námietkami nebol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené a nesprávnym právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potrebné rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) ako i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák.

Pokiaľ ide o namietanie nedostatočného vykonania dokazovania a hodnotenia skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov, najvyšší súd upriamuje pozornosť dovolateľa na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Tr. por., v zmysle ktorého je z dovolacieho prieskumu vylúčené posudzovanie a zasahovanie do správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu veci. Keďže obhajobná polemika s vykonaným dokazovaním je polemikou skutkovou (nakolko o polemiku právnu by išlo v prípade, keby obvinený namietal nie nesprávne zistený skutkový stav, ale jeho nesprávnu právnu subsumpciu), dovolací súd, súc viazaný vyššie zmienenou negatívnou podmienkou dovolacieho prieskumu, uvedené námietky nebol oprávnený preskúmať.

K námietke obvineného týkajúcej sa nepoužitia zásady "in dubio pro reo" (v pochybnostiach v prospech

obvineného), ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por., je potrebné uviesť, že použitie predmetnej zásady prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie (R 37/1971) a teda táto zásada sa týka iba skutkových zistení, čo však nemôže byť predmetom skúmania dovolacieho súdu pri dovolaní podanom obvineným.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por. nie sú dané, a preto dovolanie obvineného A. F. na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.